

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Polak

Sędziowie SA: Romana Mrotek

Barbara Białecka (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2014 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

przy udziale zainteresowanych K. B., M. C., W. C., H. C., J. C., E. G. (1), J. G., E. G. (2), B. M. i E. N.

o objęcie ubezpieczeniami społecznymi

na skutek zażalenia płatnika składek na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 stycznia 2014 r., sygn. akt IV U 484/13,

postanawia: zmienić zaskarżone postanowienie i odstąpić od obciążenia płatnika kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w sprawie oraz zasądził od (...) spółki z o.o. w Ż. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd pierwszej instancji wskazał, że spółka pismem z dnia 8 października 2013r. cofnęła wszystkie odwołania w niniejszej sprawie i wniosła o umorzenie postępowania. Organ rentowy pismem z dnia 23 grudnia 2013 r. wyraził zgodę na cofnięcie wyżej wymienionych odwołań i wniósł o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. kosztów zastępstwa procesowego. Sąd pierwszej instancji powołując treść art. 203 i 469 k.p.c., uznał za dopuszczalne cofnięcie odwołań przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. tj. czynność ta nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego, nadto nie spełnia przesłanek wymienionych art. 203 § 4 k.p.c. Sąd meriti wskazał, że w sprawie nie zachodzą żadne przesłanki (wypadek szczególnie uzasadniony) wynikające z treści art. 102 k.p.c. Sąd miał bowiem na uwadze, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. sama zainicjowała setki spraw sądowych o tożsamym przedmiocie rozpoznania, a prowadzonych przed Sądem Okręgowym w Koszalinie. Organ rentowy w każdej z tych spraw zmuszony był ponieść koszty związane z obsługą tych spraw, stąd też obciążenie kosztami wyżej wymienionej spółki jest w pełni uzasadnione. Sama bowiem sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, nie stanowi podstawy zwolnienia z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi na podstawie art. 102 k.p.c. .

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Koszalinie w punkcie 2 nie zgodził się płatnik, który w złożonym zażaleniu zarzucił mu obrazę przepisów prawa procesowego – art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie i obciążenie płatnika kosztami zastępstwa procesowego w sytuacji, gdy zachodziły przesłanki, aby zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku organu rentowego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie płatnika składek należało uznać za uzasadnione.

Sąd Apelacyjny mając na uwadze postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., I UZ 17/12 (OSNP 2013/11-12/141) uznał, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do odstąpienia od obciążenia płatnika kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji na podstawie art. 102 k.p.c. We wskazanym orzeczeniu Sąd Najwyższy przyjął, że wydanie przez organ rentowy wielu decyzji dotyczących wysokości podstawy składek na ubezpieczenie społeczne osobno do każdego ubezpieczonego (pracownika tego samego pracodawcy) nie powinno przekładać się na zwielokrotnienie kosztów zastępstwa procesowego stron. Z kolei, w uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że konieczność rozdzielnia spraw przez wydanie osobnych decyzji wobec każdego z ubezpieczonych o ustaleniu wysokości składek, które opłacić ma jeden płatnik, nie jest oczywista. Sąd Najwyższy przyjmował, że możliwe jest objęcie jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zatrudnionych pracowników (por. postanowienie z dnia 17 kwietnia 2009 r., II UZ 12/09, OSNP 2010/23-24/301), rozbieżnie oceniając tylko dopuszczalność skargi kasacyjnej w takich sprawach (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2010 r., I UZ 29/10, z dnia 7 kwietnia 2010 r., I UZ 8/10 i z dnia 20 września 2010 r., I UZ 116/10 – niepublikowane). Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreślił, że nadał znaczenie okoliczności wydania indywidualnych decyzji zwłaszcza przy ocenie zaistnienia szczególnego przypadku przewidzianego w art. 102 k.p.c. Wskazał, że wynikiem postępowania toczącego się w przedmiocie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne pracowników jednego pracodawcy powinna być jedna decyzja skierowana do płatnika składek, jako jedyne go dłużnika. Wydanie wielu decyzji (dotyczących każdego zainteresowanego pracownika z osobna) jest zabiegiem czysto technicznym i nie powinno się przekładać na zwielokrotnienie kosztów pomocy prawnej udzielonej stronom, w szczególności dlatego, że stan faktyczny i prawny w każdej ze spraw jest identyczny. W takiej sytuacji nakład pracy pełnomocnika płatnika we wszystkich sprawach nie jest o wiele większy, niż gdyby prowadzona była jedna sprawa z udziałem wszystkich zainteresowanych. Taka niewspółmierność wysokości kosztów pomocy prawnej poniesionych przez stronę wygrywającą proces do stopnia zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika, przy uwzględnieniu przedmiotu sporu oraz przebiegu postępowania sądowego, przemawiała za uznaniem takiej sytuacji za wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Sąd Apelacyjny w całości podzielając powyższe stanowisko także w sprawie o objęcie ubezpieczeniami społecznymi uznaje, że ma ono odpowiednie zastosowanie w niniejszej sprawie. Jednocześnie sąd odwoławczy przyjmując, że w sprawie zachodzi przedstawiony powyższej szczególnie wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c. miał także na uwadze, że organ rentowy otrzymał już orzeczenie zasądzające zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji w analogicznych sprawach (np. IV U 1099/13, IV U 1278/13, IV U 1078/13, IV U 1279/13, IV U 1234/13, IV U 1144/13, IV 1174/13, IV U 1241/13).

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy uznał, że w sprawie nie ma podstaw do mnożenia kolejnych kosztów na rzecz organu rentowego także w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji i uwzględniając wniosek skarżącego zmienił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c. i w związku z art. 102 k.p.c.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Barbara Białecka